

ด่วนมาก

ที่ ยธ ๐๗๑๑.๑/ ๗๒๕๖๔

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

๒๒๒ ถนนนนทบุรี ๑

ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อหาหรือการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ต้องขัง

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษธนบุรี

อ้างถึง หนังสือเรือนจำพิเศษธนบุรี ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๗๒๐/๖๙๐๘ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง เรือนจำพิเศษธนบุรีได้หาหรือกรมราชทัณฑ์ กรณีการดำเนินคดีกับผู้ต้องขังที่ทำผิดเกี่ยวกับสิ่งของต้องห้ามในห้องควบคุมผู้ต้องขังของศาลอาญารธนบุรี และประเด็นที่เกี่ยวข้องรวม ๓ ประเด็น ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมราชทัณฑ์ขอเรียนว่า

๑. กรณีเจ้าหน้าที่ตรวจพบโทรศัพท์ซุกซ่อนอยู่ในขนมปังซึ่งเป็นสัมภาระของผู้ต้องขังในห้องควบคุมผู้ต้องขังศาลอาญารธนบุรี จะสามารถดำเนินคดีอาญา ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ได้หรือไม่ อย่างไร

โดยที่ห้องควบคุมผู้ต้องขังของศาลเป็นพื้นที่ในความควบคุมของศาล ประกอบกับการที่เจ้าหน้าที่เรือนจำพิเศษธนบุรีนำผู้ต้องขังไปควบคุมในห้องควบคุมผู้ต้องขังก็เป็นไปตามคำสั่งของศาล และไม่มี การประกาศกำหนดพื้นที่ห้องควบคุมผู้ต้องขังของศาลดังกล่าวให้มีสภาพเป็นเรือนจำ อีกทั้งในทางปฏิบัติ กรมราชทัณฑ์ไม่มีความประสงค์ให้พื้นที่นี้เป็นเรือนจำแต่อย่างใด ดังนั้น ห้องควบคุมผู้ต้องขังของศาลจึงไม่มี สภาพเป็นเรือนจำ กรณีตามข้อหาหรือทางเรือนจำฯ จึงไม่สามารถดำเนินคดีแก่ผู้ต้องขังรายนี้ ฐานนำสิ่งของ ต้องห้ามเข้าเรือนจำ ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ฯ ได้ ในทางปฏิบัติเรือนจำพิเศษธนบุรีต้อง รายงานข้อเท็จจริงนี้ให้ศาลอาญารธนบุรีเจ้าของพื้นที่ทราบเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา และในส่วน of เรือนจำฯ ควรพิจารณาลงโทษวินัยแก่ผู้ต้องขังรายนี้ให้เหมาะสมกับพฤติการณ์ต่อไป

๒. กรณีหาหรือว่า ห้องควบคุมผู้ต้องขังศาลอาญารธนบุรี และรถยนต์ที่ใช้ควบคุมกักขังผู้ต้องขัง ย้ายเรือนจำฯ หรือเดินทางไป-กลับศาล จะถือว่าเป็น “สิ่งของที่ใช้ต่อเนื่องกัน” ตามคำนิยาม “เรือนจำ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ได้หรือไม่ อย่างไร

เนื่องจากประเด็นหาหรือว่า ห้องควบคุมผู้ต้องขังของศาล จัดอยู่ในคำนิยาม “เรือนจำ” หรือไม่ ได้วินิจฉัยไว้แล้วในข้อ ๑ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาอีก

/สำหรับ...

สำหรับข้อหาหรือว่า รถยนต์ที่ใช้ควบคุมกักขังผู้ต้องขังย้ายเรือนจำ หรือเดินทางไป-กลับศาล จะถือว่าเป็นสิ่งที่ใช้ต่อเนื่องกัน จัดอยู่ในคำนิยาม “เรือนจำ” หรือไม่ เห็นว่า ตามคำนิยาม “เรือนจำ” ในมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ได้กำหนดกรอบของเรือนจำ ไว้ ๒ ลักษณะ คือ

(๑) ที่ซึ่งใช้ควบคุมกักขังผู้ต้องขังกับทั้งสิ่งที่ใช้ต่อเนื่องกัน

(๒) ที่อื่นใดซึ่งรัฐมนตรีได้กำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าอาณาเขตไว้
โดยชัดเจน

ฉะนั้น การที่จะพิจารณาว่าที่ใดจะเป็นเรือนจำหรือไม่ จะต้องพิจารณาถึงวัตถุประสงค์การใช้เป็นหลักว่าที่ตั้งกล่าวนั้นได้ใช้เพื่อการควบคุมกักขังผู้ต้องขังหรือไม่ อย่างไร ซึ่งตามข้อเท็จจริงรถยนต์ที่ใช้รับส่งผู้ต้องขังย้ายเรือนจำ และขนส่งผู้ต้องขังไป-กลับศาล เป็นพาหนะที่ใช้โดยมีวัตถุประสงค์ในการขนส่งผู้ต้องขังมิได้มุ่งเพื่อการใช้ควบคุมกักขังผู้ต้องขังให้มีสถานะเป็นเรือนจำแต่อย่างใด กรณีจึงยังไม่อาจถือเป็นเรือนจำตามนัยมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ได้

๓. กรณีหาหรือว่า ผู้ต้องขังที่ทำงานภายนอกเรือนจำ ผู้ต้องขังออกศาล หรือผู้ต้องขังเข้าใหม่ มีพฤติกรรมครอบครอง หรือเก็บรักษาไว้ซึ่งโทรศัพท์มือถือ รวมทั้งอุปกรณ์สำหรับสิ่งของดังกล่าว หรือเงินทางเรือนจำฯ สามารถดำเนินคดีอาญา ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ได้หรือไม่ อย่างไร

สำหรับประเด็นข้อหาเรื่องนี้เห็นว่า องค์ประกอบสำคัญที่เป็นความผิด ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ต้องเป็นการกระทำความผิดใน “เรือนจำ” ดังนั้น ตามข้อหาหรือเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงเป็นการกระทำความผิดนอกเรือนจำ จึงไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้ต้องขังที่ทำผิดได้

แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการกระทำความผิดของผู้ต้องขังดังกล่าวจะไม่สามารถดำเนินการฟ้องคดีอาญาตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ฯ ได้ แต่ทางเรือนจำฯ ยังสามารถเข้ามาตรการพิจารณา ลงโทษทางวินัยตามพฤติการณ์การกระทำความผิดได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

อนุกรม

(นายอายุตม์ สินธพพันธุ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กองนิติการ
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบ
โทร. ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๙-๖๐
โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๙-๖๐

รองอธิบดี.....	วันที่.....	
ผู้อำนวยการกอง.....	วันที่.....	3 เม 59
นิติกร ๘.....	วันที่.....	
หัวหน้าฝ่าย.....	วันที่.....	
หัวหน้างาน.....	วันที่.....	
ประจำแผนก.....	วันที่.....	
เจ้าหน้าที่งาน.....	วันที่.....	3 เม 59
เจ้าหน้าที่พิมพ์.....	วันที่.....	3 เม 59